

कृषी उन्नती योजना - राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियानांतर्गत वाणिज्यिक पिकांकरिता (कापूस, ऊस) सन २०१९-२० चा अखर्चित ₹४२.१६८ लाख निधी पुनर्जिवित करून सन २०२०-२१ मध्ये अभियानांतर्गत अनुसूचित जाती प्रवर्गासाठी विनियोगात आणण्यास मान्यता प्रदान करणे.

महाराष्ट्र शासन

कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : राअसु-२०२०/प्र.क्र.५७/४-अ

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय विस्तार, मुंबई - ४०० ०३२.

दिनांक : २६ मार्च, २०२१

संदर्भ:-

१. कृषी व पदुम विभागाचा शासन निर्णय क्र. संकीर्ण/२०१७-प्र.क्र.३१/१७-अ, दि. १९/०४/२०१७.
२. वित्त विभागाचे शासन परिपत्रक क्र.अर्थसं-२०२०/प्र.क्र.६४/अर्थ-३, दि. १६/०४/२०२०
३. वित्त विभागाचा शासन निर्णय क्र.अर्थसं-२०२०/प्र.क्र.६५/अर्थ-३, दि. ०४/०५/२०२०
४. कृषि, सहकार व शेतकरी कल्याण विभाग, कृषि व शेतकरी कल्याण मंत्रालय, भारत सरकार यांचे पत्र क्र. No.२-९/२०२० -CU-IV दि. १८/०५/२०२०
५. कृषि व पदुम विभाग शासन निर्णय क्र. राअसु-२०२०/प्र.क्र.३४/४-अ, दि. ०४/०६/२०२०
६. कृषि, सहकार व शेतकरी कल्याण विभाग, कृषि व शेतकरी कल्याण मंत्रालय, भारत सरकार यांचे पत्र क्र. No.२-९/२०२० -CU-IV दि. १७/०६/२०२०
७. कृषी आयुक्तालयाचे पत्र क्र.विप्र३/राअसुकापूस/अनु./७९/२०, दि. २२/०६/२०२०
८. कृषी आयुक्तालयाचे पत्र क्र.विप्र३/राअसुकापूस/अनु./१८८४०/२०, दि. १२/०८/२०२०
९. कृषी आयुक्तालयाचे पत्र क्र.विप्र३/राअसुऊस/योजना/२३७१३/२०, दि. २५/०९/२०२०
१०. कृषि व पदुम विभाग शासन निर्णय क्र. राअसु-२०२०/प्र.क्र.३४/४-अ, दि. ०१/१०/२०२०
११. सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग शासन निर्णय क्र.बीजीटी-२०२०/प्र.क्र.०५/अर्थसंकल्प (विघयो), दि. २५/०३/२०२१

प्रस्तावना:-

सन २०२०-२१ करिता केंद्र शासनाने राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियानांतर्गत वाणिज्यिक पिकांकरिता (कापूस, ऊस) संदर्भ क्र.४ येथील दि. १८/०५/२०२० च्या पत्रान्वये ₹८९८.६६ लाख (केंद्र हिस्सा रु.५३९.१९ लाख + राज्य हिस्सा रु.३५९.४७ लाख) रकमेचा कृती आराखडा मंजूर केला आहे.

कोविड-१९ च्या पार्श्वभूमीवर वित्त विभागाच्या दि. ०४/०५/२०२० च्या शासन निर्णयातील मुद्दा क्र.२ नुसार सन २०२०-२१ मध्ये राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियानांतर्गत वाणिज्यिक पिकांकरिता खालीलप्रमाणे वार्षिक कृती आराखड्यास प्रशासकीय मान्यता प्रदान केलेली आहे.

रु.(लाख)

अ. क्र.	राज्य शासनाने वार्षिक कृती आराखडयास प्रशासकीय मान्यता प्रदान केल्याचा दिनांक	केंद्र हिस्सा (६०%)	राज्य हिस्सा (४०%)	एकूण
१	०४/०६/२०२०	१८८.१५	१२५.४३	३१३.५८
२	०१/१०/२०२०	२६३.२५	१७५.५०	४३८.७५
एकूण		४५१.४०	३००.९३	७५२.३३

केंद्र शासनाने संदर्भ क्र.६ येथील दि. १७/०६/२०२० च्या पत्रान्वये अंतरिम उपयोगीता प्रमाणपत्राच्या आधारे सन २०१९-२० अखर्चित असलेला केंद्र हिश्याचा एकूण ₹ १६५.४९ लाख निधी पुनर्जिवित करुन सन २०२०-२१ मध्ये विनियोगात आणण्यास मंजूरी दिली आहे. त्यापैकी राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियान अंतर्गत वाणिज्यिक पिकांकरीता (कापूस, ऊस) अनुसूचित जाती प्रवर्गासाठी रु.१८.८२८५४ लाख निधी (केंद्र हिस्सा रु.११.२९७१२ लाख निधी + राज्य हिस्सा ₹ ७.५३१४२ लाख) अर्थसंकल्पिय वितरण प्रणालीवर वितरीत करणे आवश्यक आहे. तसेच अनुसूचित जाती प्रवर्गाच्या अखर्चित निधीपैकी ₹ २३.३३९४६ लाख निधी (केंद्र रु. १३.८४०४८ लाख + राज्य ₹ ९.४९८९८ लाख) राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियानाच्या PFMS संलग्न बँक खात्यावर शिल्लक आहे. सबब, अनुसूचित जाती प्रवर्गाचा एकूण अखर्चित निधी रु.४२.१६८लाख निधी पुढीलप्रमाणे वितरीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

(₹ लाखात)

	उपलब्ध केंद्र हिस्सा			राज्य हिस्सा			एकूण एकंदर		
	BEAMS	PFMS	एकूण	BEAMS	PFMS	एकूण	BEAMS	PFMS	एकूण
रा.अ.सु.- वाणिज्यिक पिके (कापूस)	३.९७७११	४.१८४३९	८.१०१५	२.६११४१	३.०६१५९	५.६७३	६.५२८५२	७.२४५९८	१३.७७४५
रा.अ.सु.- वाणिज्यिक पिके (ऊस)	७.३८००१	९.६५६०९	१७.०३६१	४.९२००१	६.४३७३९	११.३५७४	१२.३०००२	१६.०९३४८	२८.३९३५
	११.२९७१२	१३.८४०४८	२५.१३७६	७.५३१४२	९.४९८९८	१७.०३०४	१८.८२८५४	२३.३३९४६	४२.१६८

सबब, सर्वसाधारण प्रवर्गाचा अखर्चित रु. २३.३३९४६ लाख निधीचा विनियोग करण्यास मान्यता देणे तसेच, सदर अखर्चित निधीपैकी शासन स्तरावर उपलब्ध असलेल्या केंद्र हिश्याच्या ₹ ११.२९७१२ लाख निधीचे व समरुप राज्य हिश्याच्या ₹ ७.५३१४२ लाख निधीचे वितरण करण्याबाबत शासन पुढीलप्रमाणे निर्णय घेत आहे.

शासन निर्णय:

१. सन २०१९-२० करीता राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियान अंतर्गत वाणिज्यिक पिकांकरीता (कापूस, ऊस) अनुसूचित जाती प्रवर्गासाठी प्राप्त केंद्र हिश्याच्या निधीपैकी अर्खर्चित असलेला केंद्र हिश्याचा रु.२५.१३७६ लाख केंद्र व राज्य हिश्याचा रु.१७.०३०४ लाख असा एकूण रु.४२.१६८ लाख निधी (रुपये बेचाळीस हजार सोळा हजार आठशे फक्त) पुनर्जिवित करून सन २०२०-२१ मध्ये सदर अभियानांतर्गत वाणिज्यिक पिकांकरीता (कापूस,ऊस) अनुसूचित जाती प्रवर्गासाठी विनियोगात आणण्यास तसेच सन २०१९-२० मधील प्रलंबित दायित्व अदा करण्यास मान्यता प्रदान करण्यात येत आहे .
२. परिच्छेद क्र १.अन्वये पुनर्जिवित केलेल्या रु.४२.१६८ लाख निधीपैकी केंद्र हिश्याचा रु.१३.८४०४८ लाख व राज्य हिश्याचा रु.९.४९८९८ लाख असा एकूण रु.२३.३३९४६ लाख निधी राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियानाच्या PFMS संलग्न बँक खात्यावर शिल्लक असून तो सन २०२०-२१ मध्ये विनियोगात आणावा.
३. परिच्छेद क्र.१ अन्वये पुनर्जिवित केलेल्या रु.४२.१६८ लाख निधीपैकी केंद्र हिश्याचा रु.११.२९७१२ लाख निधी (रुपये अकरा लाख एकोणतीस हजार सातशे बारा फक्त) व राज्य हिश्याचा रु.७.५३१४२ लाख निधी (सात लाख त्रेपन्न हजार एकशे बेचाळीस फक्त) असा एकूण रु.१८.८२८५४ लाख निधी आयुक्त (कृषि) यांना अर्थसंकल्पिय वितरण प्रणालीवर वितरीत करण्यात येत असून तो सन २०२०-२१ मध्ये पुढील लेखाशिर्षांतर्गत अर्थसंकल्पित करण्यात आलेल्या तरतुदीतून खर्ची टाकावा.
४. परिच्छेद १-ते ३ मध्ये नमूद केल्यानुसार, कापूस, ऊस पिकांकरीता अर्थसंकल्पीय वितरण प्रणालीद्वारे वितरीत केलेला निधी सन २०२०-२१ मध्ये पुढील लेखाशिर्षाखालील अर्थसंकल्पीय तरतुदीतून खर्ची टाकावा:-

केंद्र/राज्य हिस्सा	लेखशिर्ष अनुसूचित जाती प्रवर्ग	
	कापूस	ऊस
केंद्र हिस्सा	<p>मागणी क्रमांक ,एन-३</p> <p>२४०१- पीक संवर्धन</p> <p>१०८, वाणिज्यिक पिके</p> <p>(००) (७८९)-अनुसूचित जाती उपयोजना</p> <p>(०१) (०७) राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियान- कापूस (केंद्र हिस्सा ६०%)</p> <p>(केंद्र पुरस्कृत योजना) (२४०१ B१४१)</p> <p>(योजनांतर्गत) (दत्तमत)</p> <p>३३, अर्थसहाय्य</p>	<p>मागणी क्रमांक एन-३</p> <p>२४०१- पीक संवर्धन</p> <p>१०८, वाणिज्यिक पिके</p> <p>(००) (७८९)-अनुसूचित जाती उपयोजना</p> <p>(०१) (०५) राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियान- ऊस (केंद्र हिस्सा ६०%)</p> <p>(केंद्र पुरस्कृत योजना) (२४०१ B१२३)</p> <p>(योजनांतर्गत) (दत्तमत)</p> <p>३३, अर्थसहाय्य</p>

राज्य हिस्सा	मागणी क्रमांक एन-३ २४०१- पीक संवर्धन १०८, वाणिज्यिक पिके (००) (७८९)-अनुसूचित जाती उपयोजना (०१) (०८) राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियान- कापूस (राज्य हिस्सा ४०%) (केंद्र पुरस्कृत योजना) (२४०१ B१५२) (योजनांतर्गत) (दत्तमत) ३३, अर्थसहाय्य	मागणी क्रमांक एन-३ २४०१- पीक संवर्धन १०८, वाणिज्यिक पिके ००) (७८९)-अनुसूचित जाती उपयोजना (०१) (०६) राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियान- ऊस (राज्य हिस्सा ४०%) (केंद्र पुरस्कृत योजना) (२४०१ B१३२) (योजनांतर्गत) (दत्तमत) ३३, अर्थसहाय्य
--------------	---	---

५. सन २०२०-२१ मध्ये राज्यात सदर अभियानाची अमंलबजावणी व सनियंत्रण करण्याच्या दृष्टीने निधी आहरण व वितरण करणेसाठी पुढीलप्रमाणे नियंत्रण तसेच आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.

अ.क्र.	स्तर	नियंत्रण अधिकारी	आहरण व संवितरण अधिकारी
१	आयुक्तालय स्तर	आयुक्त (कृषि), कृषी आयुक्तालय, पुणे	सहाय्यक संचालक (लेखा-१) कृषी आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य पुणे.
२	जिल्हा स्तर	संबंधित जिल्हा अधिक्षक कृषी अधिकारी	संबंधित जिल्हा अधिक्षक कृषी अधिकारी कार्यालयातील लेखाधिकारी

६. या शासन निर्णयान्वये राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियानांतर्गत वाणिज्यिक पिके (कापूस, ऊस) करिता उपलब्ध करून देण्यात येणाऱ्या केंद्र व राज्य हिस्साच्या **₹४२.१६८ लाख** रकमेचे जिल्हा निहाय/ कार्यालय निहाय वाटप करण्याकरिता संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण) यांना प्राधिकृत करण्यात येत असून अभियानांतर्गत वितरीत निधी PFMS प्रणालीद्वारे खर्ची टाकावा.
७. सदर निधी खर्च करताना संदर्भाधीन अ. क्र.५ येथील दि.०४/०६/२०२० च्या शासन निर्णयातील अटी, शर्ती व कार्यपद्धतीचे पालन करण्यात यावे.
८. सदर शासन निर्णय वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र. १७६/२०२१/व्यय-१४, दि.२५/०२/२०२१ अन्वये दिलेल्या मान्यतेने निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक २०२१०३२६१७२०१३४४०१ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(महावीर झेंडगे)
कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन.

प्रत,

१. मा. मंत्री (कृषि) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.

२. मा. राज्यमंत्री (कृषि) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
३. मा. विरोधी पक्षनेता, विधानसभा, विधानमंडळ, मुंबई.
४. मा. विरोधी पक्षनेता, विधानपरिषद, विधानमंडळ, मुंबई.
५. सचिव, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
६. सचिव (कृषि), कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
७. आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे (५ प्रती)
८. संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण), कृषि आयुक्तालय, पुणे
९. सर्व जिल्हाधिकारी,
१०. सर्व विभागीय कृषि सहसंचालक
११. सर्व जिल्हा अधीक्षक कृषि अधिकारी
१२. सर्व कृषी विकास अधिकारी, जिल्हा परिषद
१३. सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी
१४. सर्व मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी, जिल्हा परिषद
१५. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य बियाणे महामंडळ, शास्त्रीनगर, अकोला.
१६. सह संचालक लेखा व कोषागरे, संगणक कक्ष, नवीन प्रशासकीय भवन, पाचवा मजला, मंत्रालयासमोर, मुंबई
१७. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता / लेखा परिक्षा) महाराष्ट्र १/२, मुंबई / नागपूर
१८. महालेखाकार (स्थानीय निकाय लेखापरिक्षा व लेखा), प्रतिष्ठा भवन, १०१ महर्षी कर्वे मार्ग, मुंबई-४०० ०२०
१९. नियोजन विभाग (कार्यासन - १४३१ / कार्यासन - १४४४), मंत्रालय, मुंबई - ३२
२०. वित्त विभाग (व्यय-१) / अर्थसंकल्प - १३), मंत्रालय, मुंबई - ३२
२१. निवडनस्ती (कार्यासन-४अ).